

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проекту Закону
про внесення змін до Закону України «Про судовий збір»
(щодо порядку сплати судового збору для громадян та громадських
об'єднань під час розгляду адміністративних справ в усіх судових
інстанціях, а також щодо звільнення від сплати судового збору
громадських об'єднань, які у випадках, передбачених законодавством,
звернулись із заявами до суду щодо захисту прав та інтересів інших осіб)
(реєстр.№ 4876 від 01 липня 2016 року)**

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя розглянув на своєму засіданні 16 листопада 2016 року (протокол №53) на відповідність Конституції України проект Закону про внесення змін до Закону України «Про судовий збір» (щодо порядку сплати судового збору для громадян та громадських об'єднань під час розгляду адміністративних справ в усіх судових інстанціях, а також щодо звільнення від сплати судового збору громадських об'єднань, які у випадках, передбачених законодавством, звернулись із заявами до суду щодо захисту прав та інтересів інших осіб) (реєстр. № 4876 від 01 липня 2016 року) (далі - Законопроект), поданий народними депутатами України Білецьким А.Є. та Петренком О.М.

Згідно з пояснювальною запискою до Законопроекту його метою є змінити порядок сплати судового збору в адміністративних справах в усіх судових інстанціях для громадян та громадських об'єднань, а також звільнити від сплати судового збору громадські об'єднання, які у випадках, передбачених законодавством, звернулись із заявами до суду щодо захисту прав та інтересів інших осіб, задля забезпечення доступності правосуддя в спорах щодо оскарження рішень, дій, бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових та службових осіб, захисту від беззаконня та підвищення ефективності судового захисту прав.

Для досягнення мети авторами законопроекту пропонується внести зміни до частини третьої статті 4 та пункту 7 частини першої статті 5 Закону України «Про судовий збір», якими буде передбачено, що під час подання фізичною особою, громадським об'єднанням адміністративного позову, апеляційної скарги на рішення суду, заяви про приєднання до апеляційної скарги на рішення суду, апеляційної скарги на судовий наказ, заяви про перегляд судового рішення у

зв'язку з нововиявленими обставинами, касаційної скарги на рішення суду, заяви про приєднання до касаційної скарги на рішення суду, заяви про перегляд судових рішень Верховним Судом України, апеляційної та касаційної скарги на ухвалу суду, заяви про приєднання до апеляційної чи касаційної скарги на ухвалу суду, - підлягатиме сплаті лише 10 відсотків ставки судового збору, а решта суми судового збору буде стягуватись з позивача або відповідача пропорційно до задоволеної чи відхиленої частини вимоги, а також щодо звільнення від сплати судового збору громадських об'єднань, які у випадках, передбачених законодавством, звернуться із заявами до суду щодо захисту прав та інтересів інших осіб.

Вирішуючи питання про відповідність Законопроекту положенням Конституції України, Комітет виходить з такого.

В Конституції України зазначається, що Україна є правовою державою (стаття 1), органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до Законів України (частина друга статті 6), закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частина друга статті 8).

Органи державної влади зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та Законами України (частина друга статті 19 Основного Закону України).

Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб (частина друга статті 55 Конституції України).

Конституційний Суд України у своєму рішенні від 28 листопада 2013 року № 12-рп/2013 у справі за конституційним зверненням асоціації „Дім авторів музики в Україні“ щодо офіційного тлумачення положень пункту 7 частини першої статті 5 Закону України „Про судовий збір“ у взаємозв'язку з положеннями пункту „г“ частини першої статті 49 Закону України „Про авторське право і суміжні права“ зазначає, що сплата судового збору за подання заяв, скарг до суду, а також за видачу судами документів є складовою доступу до правосуддя, який є елементом права особи на судовий захист, гарантованого статтею 55 Конституції України.

При цьому гарантією реалізації права на судовий захист в аспекті доступу до правосуддя є встановлення законом помірною судового збору для осіб, які звертаються до суду. Це відповідає підпункту 12 пункту D Рекомендації Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам щодо заходів, що полегшують доступ до правосуддя, від 14 травня 1981 року № R (81) 7: „В тій мірі, в якій судові витрати становлять явну перешкоду доступові до правосуддя, їх треба, якщо це можливо, скоротити або скасувати“ (абзаци третій та четвертий пункту 2.3 Рішення).

Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні, одним із повноважень якого є прийняття законів (стаття 75, пункт 3 частини першої статті 85 Конституції України).

Враховуючи викладене, Комітет з питань правової політики та правосуддя дійшов висновку, що проект Закону про внесення змін до Закону України «Про

судовий збір» (щодо порядку сплати судового збору для громадян та громадських об'єднань під час розгляду адміністративних справ в усіх судових інстанціях, а також щодо звільнення від сплати судового збору громадських об'єднань, які у випадках, передбачених законодавством, звернулись із заявами до суду щодо захисту прав та інтересів інших осіб) (реєстр. № 4876 від 01 липня 2016 року), поданий народними депутатами України Білецьким А.Є. та Петренком О.М. не суперечить положенням Конституції України.

Голова Комітету

A handwritten signature in blue ink, consisting of several fluid, connected strokes, positioned between the title 'Голова Комітету' and the name 'Р.П. КНЯЗЕВИЧ'.

Р.П. КНЯЗЕВИЧ